

Kmetsko nadaljevalno šolstvo.

UVODNI IN METODIČNI TEČAJ ZA UCITELJICE IN UCITELJE GOSPODINJSKO IN KMETSKO-NADALJEVALNIH ŠOL MARIBORSKE OBLASTI.

Oblastna samouprava mariborske oblasti priredi za učiteljice in učitelje gospodinjsko in kmetško-nadaljevalnih šol dvotedenski uvodni in metodični tečaj. Za učiteljice se bo uvodni tečaj vršil od 26. avgusta do 6. septembra 1929, v zavodu šolskih sester v Mariboru, za učitelje pa od 2. septembra do 13. septembra 1929, na oblastni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru.

Tečaj ima namen razgrniti ves problem slovenskega kmetškega vprašanja, udeleženko (ce) uvesti v miselnost in življenje slovenskega kmeta, v način občejanja s kmetskim ljudstvom, v organizacijo gospodinjsko (kmetško) nadaljevalnega šolstva ter metodično obdelati vsjo snov za imenovane šole.

V tečaj se bodo sprejemali (e) v prvi vrsti oni (e) učiteljice (ce), ki so že poučevali (e) na kmetsko (gospodinjski) nadaljevalni šoli, pa še nimajo uvodnega tečaja, nadalje učiteljice (ce), ki imajo že strokovni tečaj, oziroma se ga udeležujejo, in končno učiteljice (ce) ki imajo ljubezen do kmetškega stanu ter zanimanje in veselje do vzgoje odrasle kmetške mladine in ki so službovali (e) najmanj pet let na podzelskih šolah.

Prošnje, kolkovane s kolkom za 5 Din, se vpošljejo potem šolskega upraviteljstva neposredno komisariju oblastne samouprave mariborske oblasti najkasneje do 17. avgusta 1929. Prošnjam se priloži službena razpredelnica ter se v prošnji navede, ali prošilca (ka) potrebuje dopust in ali reflektira na stanovanje in hrano v omenjenih zavodih.

Popolna oskrba ravnarski učitelj bo stala 300 Din, v zavodu šolskih sester pa 330 Din; dve tretjini te vsote bo plačala oblastna samouprava.

V smislu § 6. 1 pravilnika za nadaljevalne šole mora imeti vsak voditelj (ica) uvodni in strokovni tečaj.

Komisar oblastne samouprave mariborske oblasti:

Dr. Josip Leskovar l. r.

Stanovska organizacija UJU Iz poverjenišva UJU.

— pov. Ožji svet UJU — poverjenišvo Ljubljana se je konstituiral na svoji I. seji nastopno:

Poverjenik: Skulj Andrej, oblastni nadzornik za šolske vrtove v Ljubljani, Resljeva cesta 24/II.

Pov. nam.: Hren Anton, šolski upravitelj v Studencih pri Mariboru.

Tajnik: Kobal Josip, str. učitelj v Ljubljani, Potočnikova ulica 8.

Blagajnik: Grum Rado, vadniški učitelj v Ljubljani, Domobraska cesta 1.

Urednik Učit. Tovariša: Dimnik Ivan, upravitelj pomožne šole v Ljubljani, Komenskega ulica 14/I.

Člani: Gobec Regina, strok. učiteljica v Slovenjgradcu. Gosak Josip, šol. upravitelj na Teharjih pri Celju. Hočevar Ciril, šol. upravitelj v Krogu pri Murski Soboti. Lapajne Josip, šol. upravitelj v Cerkljah pri Kranju. Mervič Anton, ravnatelj mešč. šole v Ribnici. Musek Ljudevit, šol. upravitelj v St. Vidu pri Ptuj. Plavšak Robert, šol. upravitelj v Trbovljah II. Ribič Josip, šol. upravitelj na Rakeku. Sijanec Ljudevit, šol. upravitelj v Razvanju pri Mariboru.

Namestniki: Grčar Viktor, učitelj v Mariboru. Polak Janko, šol. upravitelj v Ljubljani. Požar Vladimir, šol. upravitelj v Radčah pri Zidanem mostu.

Nadzorni odbor: Ivanjšič Ljudevit, šol. upravitelj v St. Jurju ob Ščavnici. Ivanuš Robert, šol. upravitelj na Zdolah pri Brezovcah. Lušin Lojze, šol. upravitelj v Braslovcah.

— pov. Prejeli smo nastopni dopis: Ljubljana, dne 31. julija 1929. Uduženje jugoslovenskega učiteljskega poverjenišva (v roki poverjenika g. Skulja Andreja) v Ljubljani, Franciškanska ul. 6. Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru je poslalo slovensko učiteljsvo, zbrano na občnem zboru Udruženja jugoslovenskega učiteljskega poverjenišva v Ljubljani, ki se je vršil 20. julija t. l. v Ljubljani, izraze vdanosti in državljske zvestobe. Po Najvišem nalogu Njegovega Veličanstva kralja, sporočenem mi po kabinetu gospoda ministra za notranje posle, izražam učiteljsvu za izjave vdanosti in zvestobe srčno zahvalo. Velikega župana zastopa: Dr. Andrejka.

Odmevi s pokrajinske skupščine.

IZJAVA.

Pri pokrajinski skupščini UJU — poverjenišvo Ljubljana je prebral tov. Šuligoj neko izjavo, s katero je kritikoval delovanje poverjenišva, kar je naredilo na mavzoče vtis, da govori tov. Šuligoj v imenu Učiteljskega društva za šol. Laško.

Izjavljamo, da tov. Šuligoj ni bil pooblaščen od društva v to, ter tudi ni stopil ozadavno v stik z nami delegati.

Delegati za »Učit. društvo za laški srez«: Lojze Hofbauer s. r., Fr. Lebar s. r., Rob. Plavšak s. r.

POST FESTUM.

Mislil sem, da je zadeva kritike tajniškega poročila likvidirana pred delegacijo. Poročilo v »Učit. Tovarišu« od dne 25. julija pa vsebuje o stvari tendenciozne in žaljive navedbe, h katerim kot organiziran član ne morem molčati.

Delegacija je letos pokazala, da odklanja učiteljsvo vsako tendenciozno — tudi politično — sredstvo in osebne žalitve. Tisti, ki so se jih posluževali, niso imeli z njimi sreče, kar je razveseljivo dejstvo in obenem dokaz, da je stan dozorel do stanovskega delovanja v organizaciji. Ta nauk je tako dragocen, da ne bo več mogoče mimo njega.

J. P.

© Naročilni listi U. G. P. so razposlani na šole. Priloženo je navodilo za poslovanje. „Pomagajte samemu sebi!“ ©

Po poskusu z Mladinsko Matico je mogoče misliti na ustanovitev mladinskega lista, ki gre v des. tisoče. Pribiti pa je treba da je učiteljsvo danes edino, ki zmora kaj takega. In ker zmora, je tudi dolžno storiti v korist svojega naroda vse, da se list pokliče v življenje. Mladinski list, kulturna ustanova vse mladine našega naroda, tudi najsiromašnejših plast., je v rokah organiziranega slovenskega učiteljskega. Če naj tak list vznikne, če naj mladini omogoči nekoliko več deleža na pridobitvah kulture, gnotne in srčne, če naj gre — ker dober in poceni — v vsako slovensko hišo, mora izpregovoriti učiteljsvo svojo besedo tako kakor jo je izpregovorilo, ko je realiziralo Mladinsko Matico.

Mladinski list se ne realizira v delegaciji, če bi bil sklep še tako enodušen, da se mora ustanoviti. Ne. Besede so prazne, če ni dejanj učiteljskega. Mladinski list bo vsaj, če boste šli na delo pa družstvih in po vasih z vsem ognjem in z vso voljo. Vse organizirano članstvo se mora pripraviti, kako nujno je naša mladina potrebna lista, ki hoče biti obenem ljudski list. Pri prvem društvenem zborovanju novega poslovnega leta se je treba zavzeti za ustanovitev lista, pri vseh naslednjih pa nadaljevati kampanjo z žilavostjo, dokler ne pripravijo slednjega izmed organiziranega članstva, kaj je njegova dolžnost. Če pojde volja učiteljskega skozi vse kraje, kaj delujete morete doseči zmagati.

tudi v tem vprašanju, morete doseči ono število naročnikov, ki je potrebno, da se ustvari list po določenem projektu. Ni dvoma, da bo odločila vaša vera v dobro stvar, vera, ki vam daje moč za dosego novega uspeha v delu za mladino našega ljudstva.

Odbor Mladinske Maticе bo v bližnji prihodnosti storil vse, kar je potrebno, da da akciji zadostni poudarek, da vzdrži živo propagando za list do trenutka, ko se poveže, da smo uspeli. Istotako spregovorijo v eni prvih številk stanovskega glasila podrobneje tudi o programu, oziroma vsebini lista.

J. P.

† Miha Kramar.

V soboto 6. julija je pri kopanju v Savi pri Trbovljah utonil 22letni kolega Miha Kramar nameščen v Toplicah pri Zagorju.

Sic erat in fatis!

Nekoč je vsejal vrtnar drobno, plemenito seme, vter pa je odnesel eno zrno in je padlo v gosto grmičevje vrtna meje. Tam je vzkalilo, ni ga ničilo bohotna rast plevla, vseboval kakor njegovi tovariši, ki so rastle v dobri zemlji, se je razvijalo. Vrtnar pa je žaloval ob negovani gredi nad setvijo, ki se je razbohotala in ni dala sadu, temveč je vsa pomelkužena ostala jalova. Zato ni bilo veselja v njegovem sreju. Ker je mislil,

Poročevalec o poteku skupščine v stanovskem glasilu se žal ni mogel dvigniti do vršine, ki je nujno potrebna v medsebojnem občejanju učiteljskega, posebno organiziranega.

Poročevalec V. M. piše med drugim: »Zelo stvarno kritiko o postopanju opozicije so podali tov. Polak, Lapajne, Dimnik, Skulj in Kobal, ki so označili očitke in poudarjali neresnost kritikov, ki so bili očitno najeti in domeniženji z voditelji opozicije ki pa niso hoteli na plan.«

Zelo iskreno! Iste poročevalec V. M. je kot predsednik ljubljanskega učit. društva v odboru odklonil predlog, da bi zastopal podpisani list delegat društvo. Opozorjen pozneje na nekorektnost osebno od prizadetega, je svetoval nekemu tovarišu, naj on sestavi list delegatov in namestnikov za zborovanje. Na tej drugi listu ni bilo nič mesa, niti imena še nekoga drugega tovariša, ki ga je odbor prvobito sprejel na listo delegatov in ki je sam odbornik, da si tudi on z opozicijo. Kaj pomenja tako postopanje?

Pomenja dvoje: skušati zabraniti neklimbim osebam, da pridejo v delegacijo in vplivati iz predsedstva na sklepe članstva, v tem slučaju kršiti pravice organiziranega člana od strani, ki bi morala nepristransko čuvati in spoštovati pravice organiziranca. Iste tovariši, ki je storil, kar je mogel da opozicionalci ne pridejo v delegacijo kot delegati, se pritožuje, da so opozicionalci najedli kritike in se z njimi domenili, ker sami niso hoteli na plan. Komentarja v tej stvari ni treba.

Na tako postopanje sem primerno odgovoril že na zborovanju ljubljanskega učit. društva 19. junija. Zahteval sem tudi razveljavljenje onih listkov (z imeni delegatov), ki so krožili pri zborovanju vsled vplivanja črnatvenega predsednika. V tej zahtevi nisem uspel. Strokovni tajnik organizacije ni imel pri tej priliki niti ene besede, da bi opozoril na kršenje pravice organiziranega člana od strani društvenega predsednika, da si sem poudarjal, da mi ni do stvari, ker sem morda osebno prizadet, ampak ker sem proti sistemu, ki se uvaja v organizacijo. Po vsem tem sem bil na jasnem, kako in kaj. (Naj ugotovim še, da ni o vsem incidentu pri zborovanju ljubljanskega učit. društva 19. junija niti besede v poročilu o zborovanju, objavljenem v stanovskem glasilu 25. julija).

Tudi pasus v poročilu o skupščini, kako sem priznal, da sem pisal kritiko tajniškega poročila, ki jo je prečital delegat Tavčar, in kakoš opravičiti svoje postopanje, češ, da nisem bil dovoljen za delegata in da lani neko moje poročilo ni prišlo v zapisnik, ni točno. Nisem čutil prav nikake potrebe opravičevati se, pač pa sem hotel delegacijo informirati o ozadju ki ga ni poznala. Tudi sem že prvi dan — po pogovoru tov. Lapajne — prošil besede, pa je nisem čul. Naj pristavim še, da sem delegaciji povedal tudi, da moje poročilo na telesijski delegaciji ne le ni prišlo v zapisnik, ampak da je tudi izginil rokopis. Ko sem tov. strokovnega tajnika prošil, naj mi vrne rokopis, ga ni mogel najti, da si je priznal, da ga je še pred kratkim videl. Kaka je z rokopisom?

Če bi delegacija te stvari vedela, ne bi bilo nikake senzacije z mojo kritiko tajniškega poročila in bi mi morda marsikateri tovariš delegat ne kratil besede, kakor mi jo je, ko sem hotel pojasniti vso zadevo. Kritika je potrebna v organizaciji ki gospodari s sto in stotostično učiteljskega denarja. Kako nujno je potrebna, dokazujejo razmere, ki so vladale med učiteljsvom od leta 1925. Feder pa dela v organizaciji, naj se zavzame, da nosi odgovornost — urbi et orbi — v letanu in izven njega.

Končno naj omenim, da je vselej in povsod navada, designirati nekoga, ki pove v imenu različnih delegatov njih mnenje pred javnim forumom. Značilno je, da se je pri tem umetno napravila afera in da se se po delegatski skupščini v stanovskem listu govorilo o moji krivdi, ki ni krivda v nikakem slučaju, tudi če bi bil imel kot delegat po-

Varujmo naš podmladek!

Naši dijaki morajo v par letih obvladati veliko in težko delo, da zamorejo pridobiti znanje in zmožnosti, ki so jim v življenju potrebne.

Dvakrat dnevno 2—3 žlice

OVOMALTINE

v skodelici toplega mleka, ohrani našo mladino zdravo in močno in ji olajšuje učenje. Ovomaltine ji prinaša koristi za vse življenje. Ko bo pozneje prisljena začetni z življenjske borbo, se bo spomnila tega starega, prizkušeneega sredstva, ki ji bo pomagalo, da zopet pridobi svojo izgubljeno energijo.

Ovomaltine se dobiva povsod, zavoj za 18:50 Din.

Zahtevajte brezplačne vzorce, sklicujoč se na ta list od

Dr. A. WANDER d. d.
ZAGREB.

polnoma zjamčeno svobodo besede. Da sem baš jaz sestavil kritiko tajniškega poročila; ki povsem logično sestavi sem bil tudi delovni program, ki ga je pred dvema letoma sprejela delegacija v Kranju. Kakor je bil program sestavljen popolnoma v smislu deklaracije, tako je tudi kritika skozi in skozi v duhu te osnove. Trdim lahko da je moja kritika častnejša kot se je postopalo z mano.

Ljubljana, 1. avgusta 1929.

J. Pahor.

MOJ ODGOVOR.

Ker je bil gornji »Post festum« izročeno meni z naročilom, naj ga oddam uredniku »Učit. Tovariša«, sem istočasno s gornjim rokopisom predal tudi svoj odgovor.

Predvsem moram konstatirati, da sem sestavil poročilo o pokrajinski skupščini točno po zapisnikih, ki sem jih napravil na skupščini. Poročilo v »Učit. Tovarišu« se povsem ujema z zapisnikom in ni v njem navedenega ničesar, o čemer se ni na skupščini govorilo in zato sem prepričan, da jo imel v njem najti edino tov. Pahor tendenciozno in žaljive navedbe, ker so mu pač potrebne, da se pred javnostjo napade neljuba oseba.

Glede očitno najetih kritikov, bi opozoril tov. Pahorja le na njegovo obširno, a povsem nepodprto kritiko tajniškega poročila, ki jo je prečital na skupščini tov. Tavčar, in bil tudi radi tega desavuiran od strani društvenega predsednika. Tov. Pahor je takrat možičko priznal, da je napisal to kritiko on, še drugi dan, ko je pred sedstvo skupščine imelo že prvi dan v rokah njegov rokopis, ki ga je dobilo na povernov poziv, od tov. Tavčarja. Trditev, da ni dobil besede, ne drži, kajti vsakdo je dobil besedo, ki se je pravčasno javila, a stvarne konstatacije so se dovoljjevnje tudi potem, ko je bil že sprejet predlog za konec debate.

Pravi namen »Post festuma« pa je v tem, iznesti interno društveno zadevo pred javni forum. — S tem pa je pokazal tovariš Pahor da se žal on ni mogel dvigniti do vršine, ki je nujno potrebna v medsebojnem

na vrata učilnice. Vstopil bi pri vratih, potem ti bi prečital in oba bi se nasmejala... Vendar, čas pa le hiti, a Tebe ni in ni. Čakam.

V sokolskem domu, v naši dolini in na oni strani proti Trbovljam Te pričakujejo. Glej, dva in dvajset let si bil za nas, in sedaj mahoma nič več? — Toliko let si ob skromnih sredstvih študiral, poln idealov si stopil v svet, za kateder, med mladino, ki te je tako vzljubila. Zamahnil si, odprl usta, da bi izpregovoril, potem ti je pa zmanjkalo solncea.

Res je, nisi bil znamenit, malokdo Te je prepoznal v dno zlate duše. Mi smo Te pa videli in zasluhili, da je v Tebi nekaj svetlo telo. Bil si kakor ono drevesce plemenitega jedra v meji: skromen, doveten za vse dobro, vendar neustrašen v boju, prekraljen v svoji rasti. Zato je naša žalost tolika, ker nam je poleg nehanja zapisano, da bomo zamah gledali za Teboj. Tako težko nam je. Vidim kako stojiš na nebeskih vratih in se nam trudno nasmihaš, boli tuda Tebe, kaj ne?... Praviš da ne? Slišim Te, Očetu govoriš: tvoj knap Miha Kramar, ki si me ugasnil besedo na zemlji, je imel tam doli ljube znanice. Zalostijo se, ker si me pozval, daj, umili se jih, potolaji jih!... Oče bo stegnili roko in vrgel med nas in Tebe drobna leta, z njimi bo pokrli krvavečo rano. Ta rana pa bo zevajoča, vedno bolča brazda na obrazu vseh tistih, ki so Te videli, spoznali in vzljubili.

A. A.

občevanju učiteljsva, posebno organizira negre, kot to ni ločita.

Sem mnenja, da spadajo društvene zadeve le pred društveno zborovanje, vendar sem prisiljen odgovoriti tudi tozadevno, ker se mi javno očita nekaj, česar nisem zagrešil.

Nisem, da sem v odboru odklonil predlog, da bi zastopal tov. Pahor kot delegat društvo. Menim pa, da s tem, tudi kot povsem objektivni predsednik, staviti svoje pripombe k stavljenim predlogom. Lista, ki je bila sestavljena na odborovi seji, le za slučje, da ne bi članstvo stavilo tozadevnih predlogov, je bila v odboru soglasno sprejeta. — Ko me je pa tov. Pahor pozval na pogovor, zakaj mi prišel on na listo delegatov in me je tudi nek član odbora opozoril, da se tov. Pahor pritožuje, ker ga ni odbor stavil na listo za delegata, sem izjavil, da mi je žal, da je odbor sploh razpravljal o volitvah delegatov in zato naj članstvo sam odloči in se odborova lista na zborovanju sploh ne bo predlagala. Nisem svetloval nekemu tovarišu naj on sestavi listo delegatov in namestnikov. Ker je pa bila lista za zborovanje res pripravljena, nisem za to odgovoren jaz, kot predsednik, marveč dotični, ki je listo sestavljal.

Insinuacije tov. Pahorja glede vplivanja s predsedstva na sklepe članstva, pa kateregore zavrnili že člani društvenega odbora na zadnjem zborovanju.

Volitve so se vršile po listih in če je dobil tov. Pahor le 19 glasov proti 70, odnosno 68, 67, 64 in 62, ni za to odgovoren predsednik, marveč članstvo, ki je samo odločalo, in se bo tov. Pahorju prav lepo zahvalilo za trditev, da sklepa pod vplivom predsedstva, ker s tem mu tov. Pahor odreka možnost lastne razsodnosti.

Članstvo je bilo z njegovim »primernim odgovorom« na zborovanju zadostno informirano in če mu kljub temu ni izreklo zaupanja s tem, da ga ni izvolilo za delegata, naj išče vzrokov drugje in ne v obdolžitvi predsednika.

Kako bi pa on zastopal društveno mnenje na skupščini, je pokazal s svojo kritiko, ki se v ničemer ne strinja z društvenim stališčem.

Konstatirati moram še to, da v mojem poročilu ni tendencioznih in žaljivih navedb, pač pa jih je mnogo v »Post festum« tov. Pahorja.

V. Mlekuž.

štvo napram Učiteljski tiskarni izvedlo vse sklepe delegacije. Zapisnikarji niso niti vprašali ter niso dobili nikakih navodil s strani poverjenišva glede vnašanja njegovega govora v zapisnik, enako tudi ne overovalji zapisnika. »Skrivnostno« namigavanje na rokopolje je spriče gornjih dejstev popolnoma umetno in tudi brezpredmetno, ker ni bilo kakršnegakoli namena in ne vzroka proti rokopolju niti proti osebi tov. Pahorja s strani poverjenišva. Dvomimo, da bi delegacija izpremenila svoje stališče, četudi bi se na dolgo in široko pred njo razpravljala ta umetno dvignjena »afera« z rokopoljom.

Ponavljanja in namigavanja glede kritike »v organizaciji«, ki gospodari s stotisoči učiteljskega denarja, ki jih je tov. Pahor iznesel že na zadnjem zborovanju ljubljanskega uč. društva, ponovno na delegaciji ter jih sedaj iznaša že tretjič, so skrajno nizka, ker hote ali ne hote vzbujajo med članstvom sum, kakor bi zopet nekaj ne bilo v redu ali bi poverjenišvo ne bilo vredno povsem zaupanja v tem oziru. Take insinuacije in ponavljanja dogodkov iz prejšnjih časov moramo smatrati kot prosto demagogijo. Izjavljamo z vsem poudarkom, da so blagajniške knjige poverjenišva vedno odprte revizorjem in tudi od društev pooblaščenim članom potom revizorjev, ki so s predstvom organizacije soodgovorni članstvu. Ob tej priliki tudi poudarjamo, da se je ravno po prizadevanju starih članov ožj. sosveta razčistilo vprašanje revizije starega poslovanja in je po njihovem prizadevanju prišlo do razkritja in sanacije tega vprašanja. Kdor ima kaj govoriti v tem oziru, naj govori jasno in odkrito, ker smatramo vsako namigavanje v tem pogledu po vseh korakih, ki jih je storilo poverjenišvo, za skrajno nizkotno.

Gotovo se bo delegacija začudeno vprašala, s čim je zaslužila očitek, da ni častno postopala s tov. Pahorjem in je tudi njena stvar, ako smatra za častno, da se izročja kritika o delu poverjenišva drugim. To vse ne glede na to, da kritika ni bila dovolj podprta z dokazi ter je bila povsem enostrana, ker je skratka negirala vsako pozitivno delo poverjenišva ter ni našel kritik do mala niti ene dobre poteze na vsem delu poverjenišva. Če ni taka kritika tendenciozna in žaljiva za vse one, ki so pošteno delali, potem je najmilejše, kar moremo reči — ne objektivna.

Andrej Skulj l. r. Josip Kobal l. r. Ivan Dimnik l. r. Rado Grum l. r.

IZJAVA.

Z ozirom na kritiko proračuna, pred vsem glede tiska »Popotnika«, iznešeno po tovi. Šmajdku na pokrajinski skupščini v Ljubljani in vsled tega z ozirom na nastale notice v nekaterih dnevnikih, izjavlja podpisano poverjenišvo, da so posamezne postavke o tisku stanovskih listov v proračunu popolnoma pravilne in se ujemajo s pogodbo, ki veže poverjenišvo in Učiteljsko tiskarno. O tem se je prepričal naknadno tov. Šmajdek v navzočnosti zastopnika Učiteljske tiskarne in glavnega blagajnika UJU.

Ljubljana; 9. avgusta 1929.

Poverjenišvo UJU:

Andrej Skulj, poverjenik.

Rado Grum, blagajnik, Josip Kobal, tajnik.

Ure, zlatnine in srebrnine na obroke

brez zvišanja cen pri urarju in juvelirju
M. JLGGERJEV SIN, Maribor
Gospodsk. ulica 15.

Pletene spomladanske kostume, lumberje, jumperje, telovnike, nogavice i. t. d. izdeluje najceneje tvrdka
FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Židovska ulica 7.
Naročila v najkrajšem času. Vedno najnovejši vzorci.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

PEVSKI TEČAJ.

(12.—20. julija 1929.)

Slep je, kdor se s petjem ukvarja. Kranjc moj mu osle kaže. Pevcu vedno sreča laže — on živi, umrje brez d'narja.

Brez hrupa se je priredil počitniški pevski tečaj (od 12. do 20. julija), tako brez hrupa, da nekateri še zanj niso vedeli, vsaj ne za njegov začetek. Zato je bila udeležba prvi dan komaj 30 članov, kar je povzročilo novo mobilizacijsko povljo, izvršeno z vso naglico.

To povelje je hitro zaleglo; udeležba je bila že v ponedeljek polnoštevilna. Statistika pravi:

15. julija zjutraj sopran 11, alt 16, tenor 10, bas 15 = 52, popoldne sopran 12, alt 15, tenor 10, bas 15 = 52.

16. julija zjutraj sopran 13, alt 15, tenor 9, bas 17 = 54, popoldne sopran 9, alt 14, tenor 9, bas 14 = 46.

17. julija zjutraj sopran 11, alt 18, tenor 8, bas 15 = 52. (popoldne odpadla vaja radi koncerta za radio).

18. julija zjutraj sopran 11, alt 15, tenor 6, bas 19 = 51, popoldne sopran 9, alt 12, tenor 11, bas 13 = 45.

19. julija zjutraj sopran 14, alt 11, tenor 10, bas 17 = 52. (popoldne odmor).

20. julija (gener.) sopran 12, alt 15, tenor 9, bas 17 = 54.

Poprečno je bilo tekom tedna navzočih pri vajah po 51 članov, kar dokazuje lepo

disciplino, saj je največja udeležba 54. Ta številka se je dosegla tudi pri generalni skušnjaji, torej obnem pri nastopu. Prešernovi verzji ne držijo popolnoma, zbor je zanesljiv, četudi sta se pritoževala nad njim tako predsednik kot njegov namestnik.

Tudi studij zboru je bil uspešen. Naštudirati se je nov program, in sicer narodne pesmi s Tolminksega, črnomaljsko in poljansko kolo (Adamič), turpoljske in bosanske (Dugan), obema na zagorske oziroma srbske motive, prirejene skladbe Grgoševića in Mokranjca. Zbor je s tem tečajem skušal zadovoljiti vse, ki so želeli preproste, razumljive glasbe poleg težke moderne, kakor se je gojila v zboru doslej.

Naštudirani spored je pomenjal v zvezi svoji sorazmerni lahkoti mnogo zatajevanja, toliko celo, da so poedini pevci demonstrativno vstajali pri vajah. Dirigent sam se je čudil, ker mu včasih šest ur petja na dan absolutno ni bilo dovolj in je skušal z dobrim vzgledom prepričati o tem vsaj najzvestejše. Če bi se mu posrečilo prepričati vse, bi bil končni koncert še vsi drugače izpadel, kakor je.

Naj omenim, da je pri delu dirigenta izdatno pomagal tekom tečaja — kakor sicer običajno — tovariš Jovan, za kar mu gre hvala.

Čisto tiho je šla tekom tečaja mala kritična mimo zboru, tako tiho, da je sploh ni zazpal. Izgubil je — glavo. Predsednik je v težkem času sprejel vodstvo zboru in storil vse, da se je čim bolj konsolidiral. Z nastop v Mariboru Ptuj in Trbovljah so pevci pokazali svojo voljo, naj zbor živi in napreduje. Delo za konsolidacijo ni bilo lahko, a se je prebrčilo, ladja je z razburkanih valov spet prispela v varen pristan. Ko je predsednik dosegel svoj namen, je z ozirom na svojo bolehnost odložil čast, združeno z odgovornostjo. Obdržal pa si je radevolje vse delo, ki ga je v zboru vedno dovolj. Tako lebo moralo članstvo spet ozreti okrog, da dobi novega kapitana.

Pevski tečaj se je zaključil 20. julija s koncertom na čast delegatov pokrajinske skupščine v Ljubljani. Dvorana »Delavske zbornice« je bila polna občinstva, večinoma učiteljstva. Nastop zboru je bil dober, dasi se je posebno spočetka jasno pokazala utrujenost glasov. Zvest Prešernovemu mottu, ni hotel zbor od gostov ničesar razen prijazne potrpežljivosti pri izvajanju koncerta v tropičnem ozračju. Tako »con fuoco« mena da še ni nastopil, odkar živi — dvajseti julij je bil prav dobesedno vroč. Pa je šlo srečno. Zbor je vaje vročini mrazu, gladu, prav zgodaj se je privajdal posebno še finančnim stiskam tako, da je dan s utrjen proti vsemu. Kdor pa je skromen, lahko živi. Letos se je celo izkopal iz dolgov, četudi ne bo se tako hitro kupčičil kapitalov, ki si jih najbolj optimistično obeta, kadar ga najbolj tlači nedostojanje kredita. Slep je pač kdor se s petjem ukvarja!

Zbor je tako trden kot morda še ni bil nikdar prej. Mali dinar, ki ga mesečno plačuje učiteljstvo zanj, je dobro naložen v prospah naše glasbene umetnosti in v čast kulturnemu stremljenju našega stanu. Neutrudno zborovo delo je povzročilo za pomoč in zaupanje, ki mu ga daje organizirano učiteljstvo. Prav letos se je zbor spet pomožil z novimi silami, ki bodo — upamo — prav tako zveste, kakor so uporabne. Posebno smo veselili mladih tovarišev in tovarišev, ki so poživili naše pevske vrste. Da bi vztrajali na svojih mestih in pridobili še novih moči za širje in samozavestnejše delo! P.

ČLANOM PEVSKEGA ZBORA!

Spored tečaja, oziroma nastopa v Zagrebu o priliki državne učiteljske skupščine je sledeči:

v sredo 14. avgusta pevska vaja od 9. do 12. ure, — popoldne od 4. do 6. ure;

v četrtek 15. avgusta pevska vaja od 8. do 11. ure;

v petek 16. avgusta pevska vaja od 9. do 12. ure; tečaj se vrši v Ljubljani v prostorih Glasbene Matice.

V petek 16. avgusta ob 17. uri 50 min. odhod v Zagreb.

V soboto 17. avgusta ob 20 uri 30 min. koncert v Zagrebu v dvorani Zagrebskega Zbora. (Koncert se bo najbrže prenašal potom zagrebskega radija, zato odpade poseben nastop, oziroma predvajanje za gramofonske plošče).

Prenočišče v Zagrebu za pevke in pevce je določeno v gluhonemnici, Ilica šte. 63. (Morda bo potrebno, da vzame vsak s seboj brisačo).

Hrana v Zagrebu bo skupna (zajtrk, obed in večerja) tudi na Ilici šte. 100 — v bližini gluhonemnice: Gostionica kod starog broja 100. Za prehrano dobi vsak listke (v vlaku od tov. Zupančiča).

V Zagrebu je generalna skušnja v koncertni dvorani, in sicer v soboto ob 9. uri.

Odhod iz Zagreba v nedeljo 18. avgusta v dogovorjenem času.

Program zagrebskega koncerta.

1. Uvodna beseda. (Prof. E. Adamič).
2. Dugan ml.: Dvije narodne iz Bosne.
3. Dugan ml.: Jurjevske pjesme.
4. Papandopulo: Svatovske.
5. Adamič: a) Ljubezen brez upa. b) Štoji gora. c) Kaj pa delajo ptički.
6. Slavenski: Romarska.
7. Lajovic: Zabo.
8. Adamič: Kata. (Odmor.)
9. Grgošević: »Okolo žujačskog venca«.
10. Mokranjac: Kozar. (Dirigent zboru: Srečko Kumar).

Učit. gospodarska poslovalnica.

—ug Učit. gosp. poslovalnica ne posreduje samo pri naročilih pisarniških in šol. potrebnih za šole, ampak tudi pri vseh naročilih papirne in knjižne stroke onim korpacijam, pri katerih sodeluje njeno članstvo. Samoobsebi je umevno, da se članstvo obrača tudi pri vseh drugih osebnih naročilih iz omenjenih strok le na UGP! Naročnice je dobiti na vsaki šoli pri upraviteljstvu.

—ug Naročilnice Učit. gosp. poslovalnice smo razposlali na vse osnovne in mešč. šole v Sloveniji. Ako jih katera šola ni prejela pomotoma, naj urgira z dopisnico na naslov: Učit. gospodarska poslovalnica v Mariboru.

Občni zbor Učit. samopomoči.

Učit. Samopomoč je imela dne 21. julija 1929 ob 18. uri (oziroma 8. uri) svoj redni občni zbor v dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Občnoga zboru se je udeležilo veliko število članov iz vseh delov Slovenije.

Predsednik tov. Iv. Kocijančič je pozdravil navzoče zborovalce, omenil, da praznuje U. S. letoš 30letnico svojega podpornega dela, pozdravil zaslužne člane društvene ustanovitelj in funkcionarje in se spomnil vseh živih in mrtvih članov U. S. Po ugotovitvi sklepčnosti in zborovalnem dovoljenju policijskega ravnateljstva v Ljubljani je otvoril redni občni zbor.

Načelnikovo poročilo tov. Kocijančiča je priobčil »Učit. Tovariš« v 1. številki od 10. julija 1929. To številko »Učit. Tovariša« je razposlala društvena uprava v približno 600 izvodih čim članom, za katere se je mišljilo, da niso naročniki »Učit. Tovariša«. Poročilo se na željo zborovalcev na občnem zboru ni prečitalo. Tov. Kocijančič je poročilo dodal še nekaj podatkov za zadnje mesece 1. 1929. Na predlog tov. Ant. Hrena iz Studencev je bilo poročilo z dodatkom sprejeto z odobravanjem brez debate.

Poročilo o računskem zaključku za zadnjo dobo je podal podpredsednik prof. A. Sič. Predlagal je društvenemu upravitelju absolutorij. Zborovalci so predlog soglasno sprejeli.

Volitev načelnika in odbornikov se je vršila z listki, namestnikov odbornikov in računskih pregledovalcev pa z vzklikom. Za načelnika je bil z vsemi oddanimi listki izvoljen dosedanji načelnik tov. Iv. Kocijančič za odbornike pa z veliko večino naslednji tovariši: A. Sič, J. Režek, E. Gangl in Iv. Dimnik. Z vzklikom so bili izvoljeni kot namestniki tovariši: J. Kobal, R. Dostal, V. Gregorič, za računske pregledovalce pa tovariši Fr. Pristovšek, V. Sadar in Al. Kecelj. Izvolitev so vsi navzoči sprejeli.

Daljša debata se je razvila glede izjemnega sprejema v U. S. onih priglasičencev, ki so nad 45 let stari. Večina je bila za to, da se nikogar od teh priglasičencev ne sprejme v društvo, ker bi se sicer morala kršiti društvena pravila. V l. 1924. je občni zbor sprejela pravila za eno leto (sprejem v poljubni starosti), občni zbor v l. 1926. pa za eno leto nazaj podaljšal spremenjena pravila. Zato je bilo takrat mogoče sprejemati priglasičence nad 45 let stare. Od leta 1926. ima društvo v § 7.b) predpisano starost do 45 let, zato mora odklanjati vsak sprejem nad predpisano dobo, dokler kak občni zbor ne spremeni tega paragrafa.

O predlogih A. Hrena, celjskega učiteljskega društva, članov A. Siča in L. Perka se je večina zborovalcev po daljši debati zedinila za predlog in sklep, da se o predlogih, ki zahtevajo spremembo pravil, ne razpravlja in ne glasuje, ker sprememba pravil ni na dnevnem redu.

Ker je bil s tem dnevni red izčrpan in se ni nihče oglasil k besedi, se je tovariš predsednik zahvalil za lepo udeležbo, živahne debate in ob 10. uri zaključil redni občni zbor. I. K.

Listnica uredništva.

Albert Žerjav: Publikacije Mladinske Matice, je stavljeno, a pride zaradi prostora v prih. številko.

Blago za divane in otomane v veliki izbiri

prporoča
A. & E. Skaberné
Ljubljana